

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouders	Zaak nr.	579947
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2019-60
Portefeuillehouder	K.J. Walters	Datum	16 oktober 2019
Informatie bij	E.P. Heijnis	Tel. nr.	(035) 629 2796

Onderwerp

Septemercirculaire 2019 gemeentefonds

Aanleiding

Het uitkomen van de septemercirculaire 2019 over het gemeentefonds. Er verschijnen jaarlijks drie circulaire over het gemeentefonds: De meicirculaire, de septemercirculaire en de decemercirculaire. De circulaire bevatten informatie over de financiële gevolgen van rijksbeleid voor de algemene uitkering, de integratie- en decentralisatie-uitkeringen en de budgetten voor het sociaal domein. De septemercirculaire is gebaseerd op de miljoenennota van het rijk.

Kernboodschap

Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de uitkomsten van de septemercirculaire 2019.

De septemercirculaire 2019 heeft een voordelig effect voor de jaren 2019 t/m 2023 zoals in onderstaande tabel is weergegeven.

Hieronder is het effect van de septemercirculaire samengevat:

Zonder teken + tekortverhogend. Min-teken = tekortverlagend		Rekening				
	Begroting 2019-2023	Begroting 2020-2023				
		2019	2020	2021	2022	2023
1	Algemene Uitkering volgens Meicirculaire 2019	155.540	159.215	161.308	162.614	166.544
2	Algemene Uitkering volgens septemercirculaire 2019	156.061	161.719	165.380	167.150	170.717
3 = 1/-2	Wijziging algemene Uitkering a.g.v. meicirculaire 2019	-521	-2.504	-4.072	-4.536	-4.173
4	Verhoging Corresponderende Uitgavenbudgetten	432	1.302	1.324	1.457	1.446
5	Verlaging Corresponderende Uitgavenbudgetten	-62	-72	-84	-92	-96
6	Verlaging Corresponderende inkomsten	0	126	126	126	126
7 = 3 + 4 + 5 + 6	Totaal effect Septemercirculaire op rekening/begroting	-151	-1.148	-2.706	-3.045	-2.697

Tabel 1. Bedragen maal € 1.000

Toelichting:

In tabel 1 staat op regel 7 het voordelige financiële effect van de septemercirculaire 2019 op de begroting 2019 (-/- € 151.000). Het is opgebouwd uit een wijziging van de algemene uitkering (regel 3) en de daarmee samenhangende wijzigingen in uitgavenbudgetten (regel 4 en 5) en een verlaging van een samenhangende inkomstenpost (regel 6).

De verhoging en verlaging van corresponderende uitgavenbudgetten genoemd op regel 4 en 5 hebben voornamelijk betrekking op middelen die Hilversum als Centrumgemeente ontvangt en waarover regionale afspraken zijn over de besteding van deze middelen.

De verlaging van een corresponderende inkomsten post op regel 6 betreft het vervallen van de mogelijkheid om de kosten van Bbz-levensvatbaarheidsonderzoeken te kunnen declareren via een specifieke uitkering. Dit op grond van de vernieuwing van de financieringssystematiek (Bbz 2004) van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen per 1 januari 2020. Met ingang van 2020 wordt er via de algemene uitkering een vergoeding voor deze kosten ontvangen.

Het voordelige effect van de septembercirculaire op de gemeentebegroting 2019 t/m 2023 bestaat voornamelijk uit de volgende 4 onderdelen;

1. Ontwikkeling Accres

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van ‘samen de trap op en samen de trap af’ hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse voeding van het gemeentefonds (positief of negatief) wordt het accres genoemd.

2. Ontwikkeling Maatstaven, Hoeveelheden en Uitkeringsfactor

De berekening van de algemene uitkering bestaat uit de vermenigvuldiging van het aantal eenheden van alle maatstaven met het bijbehorende bedrag per eenheid. De som van deze producten, de zogenaamde uitkeringsbasis, wordt vervolgens vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor. Door wijzigingen in; het aantal eenheden van de maatstaven, het bedrag per eenheid en de uitkeringsfactor stijgt de algemene uitkering. Een voorbeeld hiervan is een hoger aantal jongeren jonger dan 18 jaar dan verwacht per 1 januari 2019 waardoor de algemene uitkering toeneemt.

3. WOZ (waarde mutatie)

De WOZ inkomsten van de gemeenten vormen een aftrekpost op de algemene uitkering. Bij de verwerking van de meicirculaire was de belastingcapaciteit voor 2019 door het CBS nog niet vastgesteld. Inmiddels is de belastingcapaciteit voor 2019 door het CBS wel vastgesteld en is de belastingcapaciteit lager dan waarbij de verwerking van de meicirculaire 2019 werd uitgegaan. De raming voor de WOZ inkomsten valt hierdoor lager uit in vergelijking met de meicirculaire 2019. Daar staat tegenover dat de korting op de algemene uitkering voor de jaren 2019 t/m 2023 ook lager uitvalt in vergelijking met de meicirculaire 2019.

4. Plafond BTW Compensatiefonds, voorschot afrekening 2019

Bij de septembercirculaire wordt een voorschot gegeven over het jaar 2019. Dit voorschot is € 246.000 hoger dan bij de meicirculaire 2019 was ingeschat.

De werkelijk afrekening over 2019 vindt plaats via de meicirculaire 2020 en vormt daarmee een risico. De werkelijke afrekening over 2019 kan immers uiteindelijk lager uitkomen en is afhankelijk van de realisatie in 2019. De ramingen voor de jaren 2020 en verder blijven ongewijzigd op basis van het advies van het Ministerie, meegegeven bij de meicirculaire 2019.

Een specificatie van alle financiële mutaties is opgenomen in bijlage 1.

Kanttekeningen

Risico's en onzekerheden

1. Er zijn onzekerheden met betrekking tot de groei en de verdeling van het gemeentefonds (= de post op de rijksbegroting waaruit de algemene uitkering wordt gedekt). Via de systematiek van trap op trap af, liften de gemeenten mee met de uitgaven van het Rijk, Minder uitgaven van het rijk betekent minder middelen voor de gemeenten.
2. De landelijke en lokale ontwikkeling van aantallen van verdeelmaatstaven die een groot gewicht hebben bij de verdeling van het gemeentefonds kunnen fluctueren. Een goed voorbeeld hiervan is het aantal bijstandsontvangers. De aantallen, zowel landelijk als lokaal, kunnen behoorlijk fluctueren en daarmee schommelingen van de algemene uitkering veroorzaken.
3. De meicirculaire 2019 informeerde over de start van het onderzoek naar de verdeling van het gemeentefonds.

Het herijkingsonderzoek is gericht op het ontwikkelen van voorstellen voor een nieuwe verdeling met ingang van 2021. Zoals bekend bestaat het herijkingsonderzoek uit twee delen: 1) het ‘klassieke’ gemeentefonds (de delen die niet samenhangen met het sociaal domein) en 2) verdeelmodellen sociaal domein. De afgelopen periode stond in het teken van het verzamelen van de onderzoeksgegevens bij ruim negentig steekproefgemeenten. De volgende fase bestaat uit het analyseren van de benodigde gegevens en stapsgewijs ontwikkelen van de nieuwe verdeling. Hoe groot eventuele herverdeeleffecten zijn is op voorhand niet in te schatten.

4. Onderdelen van het Sociale Domein en de WMO zijn per 2019 overgegaan naar de algemene uitkering. Dit betekent dat de te verwachten loon- en prijsstijgingen en volumegroei voor deze onderdelen vanaf 2020 door het accres moeten worden opgevangen.
5. Met ingang van het begrotingsjaar 2019 is de wijze van verwerking van de ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds (plafond BCF) in de raming van de algemene uitkering gewijzigd. Bij de septembercirculaire wordt een voorschot gegeven over het jaar 2019. Dit voorschot vormt een risico. De werkelijke afrekening over 2019 kan immers uiteindelijk lager uitkomen en is afhankelijk van de realisatie in 2019.

Consequenties

De uitkomsten van de septembercirculaire 2019 zijn voordelig voor de gehele periode 2019 t/m 2023.

Vervolgtraject

Verwerking 2019

De uitkomsten van de septembercirculaire 2019 zijn voordelig voor de gehele periode 2019 t/m 2023. Voor het jaar 2019 is dit een voordeel van € 151.000. De begroting 2019 wordt gewijzigd via een raadsvoorstel over de 2^e tussenrapportage van 2019. Deze 2^e tussenrapportage zal in de raad van december ter besluitvorming aan u worden aangeboden.

Verwerking 2020

De uitkomsten van de septembercirculaire 2019 voor het jaar 2020 worden verwerkt in de begroting 2020 via de 1^e tussenrapportage 2020.

Bijsturing van de begroting is mogelijk via de kadernota 2020 waarbij ook de effecten van de nog te verschijnen decembercirculaire 2019 kunnen worden meegenomen.

Verwerking 2021-2023

De uitkomsten van de septembercirculaire 2019 voor de jaren 2021 -2023 vormen samen met de effecten van de nog te verschijnen decembercirculaire 2019 de input voor de financiële kaders van de kadernota 2020 en maken daarbij onderdeel uit van de integrale afweging van doelen en middelen.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlage(n):

1. Financiële mutaties.

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder “Vergaderstukken”, B&W-vergadering van 15 oktober 2019.